

ГИДРОЭНЕРГЕТИКА СОҲАСИДАГИ ЛОЙХАЛАР ВА КУЗ-ҚИШ МАВСУМИГА ТАЙЁРГАРЛИК ҲОЛАТИ КҮРИБ ЧИҚИЛДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 31 октябрь куни гидроэнергетика соҳасида амалга оширилаётган лойхалар ва энергетика тизимини куз-қиш мавсумига тайёрлаш бўйича вазифалар ижроси юзасидан йиғилиш ўтказди.

Гидроэлектр станциялар кунлик энергияни баркарор таъминлаша энг самарала восита. Улардан олинадиган электр таннархи ҳам бошча манбаларга нисбатан анча арzon. Шу боис, бу соҳани ривожлантиришга катта эътибор қартилмоқда.

Дастлабки ўрганишларга кўра, юртимиздаги гидроэнергетика салоҳияти 8 минг мегаваттни ташкил қиласди. Лекин ҳозир бунини 2 минг 200 мегаватти ишлатилмоқда, холос. Соҳага хорижий инвестиция ва хусусий секторни жалб килиб, 2030 йилга қадар жами кувватларни 6 минг мегаваттга етказиш белгиланган.

Бунинг учун хукукий, иқтисодий шароитлар яратилган. Жумладан, кичик ва микро ГЭСларни куриш истиғодаги тадбиркорларга ерларни 20 йил муддатта ижарага бериш, улар ишлаб чиқарган электрини давлат томонидан кафолатли сотиб олиш тизими жорий қилинган.

Йиғилишда соҳадаги лойхаларнинг ҳозирги ҳолати кўриб чиқилди. Бу йил 20, 2024 йилда 38 та кичик ва микро ГЭС куриш режешаштирилгани, лекин айрим лойхалар кечиқайтгани қайд этилди. Вилоят ҳокимлари якн ойларда бу йилга 20 та стансия ишга туширилиши ҳакида аҳборот берди.

Шунингдек, "Ўзбекгидроэнерго" акциядорининг жамияти томонидан жами куввати 197 мегаватт бўйлан 2 та ийрик ГЭС фойдаланишга топширилди. Бунинг хисобига электр ишлаб чиқариш 7 мингилар киловатт-соатта етказилади.

Давлат раҳбарининг топшириғига кўра, мутахассислар томонидан гидроэнергетикада кўшимчада 1 минг мегаваттлик захира аниланган. Мисон учун, Норин дарёсига каскадлар куриб, 230 мегаваттлик кувватларни ишга тушириш ва Намангандаги 450 минг аҳоли учун етарли электр ишлаб чиқариш мумкин. Келгуси йилда кўш юн шамол электр станциялари куввати 3,5 минг мегаваттга етади. Бунда электр, асосан, кундуз куни ишлаб чиқарлиши хисобига энергетика тизимида ростловчи кувватларга эҳтиёж ортади. Шу боис, давлатимиз раҳбари 2030 йилни кутмасдан, режедаги 6 минг мегаваттлик станцияларни куриш бўйича беш йиллик дастур ишлаб чиқиш зарурлигини таъқидлади. Лойхаларга хусусий шерлиқ асосида хорижий энергетика компанияларини жалб қилиш зарурлиги айтиб ўтилди.

Ахоли эҳтиёжи учун етказиб берилган кўмири юкори нархларда ноконуний сотиб юбориш ва талон-тарож қилишга йўл кўймаслик бўйича қатъий кўрсатма берилди. Мутасаддиларга таъмирлаш ва модернизация ишларини жадаллаштиришга барча кува воситаларни сафар бар килиш бўйича топширик берилди.

Шунингдек, куз-қиш мавсумида ахоли ва ижтимоий соҳа муассасаларни эҳтиёжи учун кўмур етказиб бериш масалаларига тутхалиб ўтилди. Бу борада кўшимчада захира яратиш, хусусий секторни ҳам жалб қилиш мухимлиги қайд этилди.

Ахоли эҳтиёжи учун етказиб берилган кўмири юкори нархларда ноконуний сотиб юбориш ва талон-тарож қилишга йўл кўймаслик бўйича қатъий кўрсатма берилди.

ЎзА

ИЛМ-ФАН

СУНЬИЙ ИНТЕЛЛЕКТ ҲАЁТИМИЗНИ НЕЧОГЛИК, ЕНГИЛЛАШТИРАДИ?

АҚШнинг ташкиллар учун дастурий таъминот ишлаб чиқарувчи РЕГА компанияси тадқиқларига кўра, ҳозир фойдаланиладиган курилмаларнинг 77 физи аллақачон сунъий интеллектнинг бирор шакли билан жиҳозланган. Қолаверса, ҳаётилизнинг кўплаб жабхасида, масалан, бизнес, саёҳат, соглини сақлаш, банк, алоқа ёки таълимда кўзга ташланади. Хусусан, Facebook фотосуратлардаги одамларни таниб олганда, онлайн харид қилиш порталлари ўхшаш маҳсулотларни сизга тақлиф килганда ёки Google Maps реал вакт режимидаги тирбандлик ҳақида маълумот берганда сунъий интеллект ва машинавий ўқитиш технологиялари ишлётганини кўриш мумкин.

Давоми 5-бетда

Миллий тикланишдан - миллий юксалиш сари

ЎЗБЕКИСТОН

№ 227 (1016), 2023 йил 1 ноябрь, чоршанба

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

yuz.uz_news

ЯҚИН ШАРҚДА КЕСКИНЛАШАЁТГАН ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

Президент Шавкат Мирзиёев 31 октябрь куни ўтказган гидроэнергетика соҳасида амалга оширилаётган лойхалар ва энергетика тизимини куз-қиш мавсумига тайёрлаш бўйича вазифалар ижроси юзасидан йиғилиш аввалида ҳозирги кунда бутун дунёда катта ташвиш ва хавотир уйғотаётган масалага алоҳида тўхталиб ўтди.

"Маълумки, Истроил армияси ва Ҳамас ҳаракати ўртасида давом эттаётган куролли тўқнашувлар гуманинтар инкизорини чуқулаштиримода, тинч, бегуноҳ аҳоли орасида кўп сонли қурбонларга олиб келмоқда.

Болалар аёллар ҳалқ бўлмоқда, одамлар бошпанасидан айримоқда, ўз ўйларини ташлаб кетишига мажбӯр бўлмоқда.

Биз Фаластинни Истроил томонидан қурбон бўлган барча инсонларнинг оиласидан чин дилдан таъзия ва ҳамдардлик изор этишимиз.

Мен Фазо сектори ахолисига баҳоли курдат ёрдам кўрсатиш учун Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Буш Ассамблеяси ва Хавфисизлик Кенгашинин илгари қабул қилинган резолюцияларига мувоффик ўз мустақил давлатни барпо этишига бўлган ҳукукини кўллаб-куватлаймиз.

Зўравонлик янада авж олаверса, бу ҳалқаро вазиятнинг кенг миқёсда издан чиқишига, куролли тўқнашувларга янги кучлар тортилишига олиб келади.

ФРАНЦИЯ ПРЕЗИДЕНТИ РАСМИЙ ТАШРИФ БИЛАН ЎЗБЕКИСТОНГА КЕЛАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг таклифига биноан Франция Республикаси Президенти Эммануэль Макрон 1-2 ноябрь кунлари расмий ташриф билан мамлакатимизда бўлади.

Ўзбекистон ва Франция раҳбарлари иккى мамлакатнинг етакчи компаниялари ва банк-молия институтлари иштироқидаги кўшма бизнес-форуми ишида ҳам иштирок этади.

Саммит якунидаги ҳам бир катор хукуматларро ва идораларро битимлар ҳамда савдо-инвестицийий келишувлар тўпламини қабул килиш кўзда тутилган.

ЎзА

БИЗ ВА ДУНЁ

ЎЗБЕКИСТОН – ФРАНЦИЯ: ДЎСТОНА МУНОСАБАТЛАРНИНГ ЯНГИ ВА ИСТИҚБОЛЛИ ЙӦЛИ

Ўзбекистон ва Франция ўртасида 1992 йил март ойидаги дипломатик муносабатлар ўрнатилганидан бўён самарали ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик ривож топиб бормоқда

Президент Шавкат Мирзиёевнинг 2018 йил 8-9 октябрь кунлари Францияга амалга оширган расмий ташрифи ўзаро муносабатларнинг янги босқичини бошлаб берди.

Давлатимиз раҳбари 2022 йил 21-22 ноябрь кунлари Францияга олий даражадаги учрашув ва музыкараларга бой бўлган иккича ташрифини амалга ошириди. Ушбу ташриф доирасида Франция Миллий Ассамблеяси раиси Яэль Брон-Пиве, Франциядаги етакчи компания ва молия институтларининг вакиллари билан ҳам учрашувлар бўллиб ўтди.

Давоми 2-бетда

НУҚТАИ НАЗАР

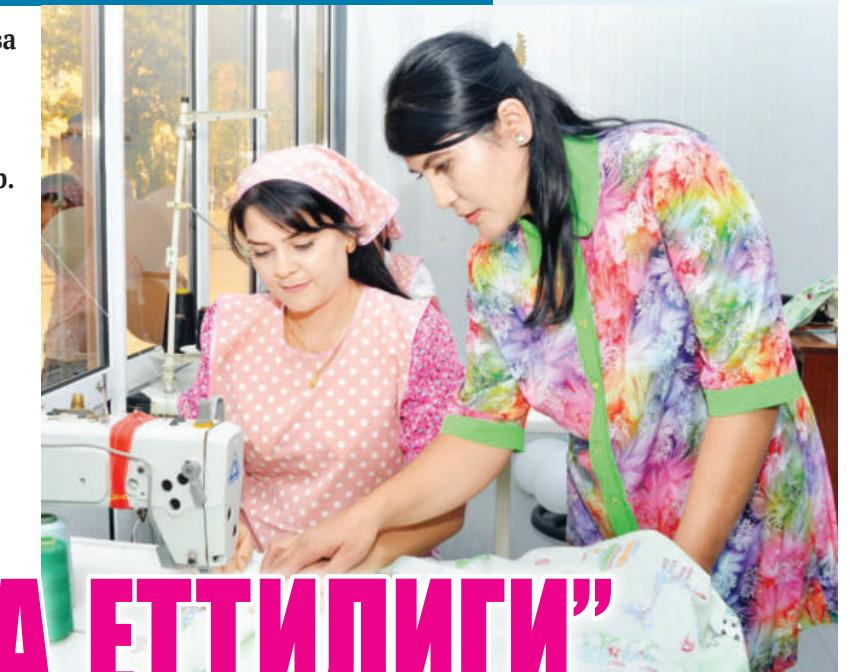
ЎЛЧОВДА АНИҚЛИК ЙЎҚ ЭКАН, НАТИЖАСИ КУТИЛГАНДЕК БЎЛМАЙДИ

Биз рақамли технологиялар асирида яшайпмиз. Улар Ердан чексиз узоқликдаги галактикаларнинг хусусиятини аниқлашдан тортиб, кундалик ҳаётизмизнинг кўплаб соҳаларини бошқармоқда. Энг чигал масалаларни ҳам сониядада ҳал этишига хизмат килинти. Ҳар қандай маҳсулот, у машинасозлик, электротехника, озиқ-овқат саноатига мансуб бўладими, тиббиёт, инсон ҳаёти ва хавфисизлиги ёки бирор хизмат кўрсатиш соҳасига доирми, ўлчашлариз яратилмайди, бажарилмайди. Англаганингиздек, ишончни ўлчашлар бирлиги ҳар қандай бошқариш, таҳлил қилиш, олдиндан режалаштириш ёки кузатишининг асоси хисобланади.

Давоми 4-бетда

ЖАМИЯТИМИЗНИНГ ЯНГИ КИЁФАСИ

Давлат хизматини ривожлантириш ва бошқаруда юкори самарадорликка эришиш мамлакатимизда амалга оширилаётган маъмурӣ исплоҳотларнинг муҳим йўналишидир. Бу жабҳада ҳалқчил сиёсат тифайли давлат идоралари ҳалқка хизмат килидиган замонавий тизим яратилди. Ҳалқни эшитиш, аҳолини кийнаётган муаммоловат тез ва самарали ечим топища "Инсон – жамият – давлат" тамоилига амал қилиш давлат хизматчилари фаолиятининг бош мезонига айланди.

"МАҲАЛЛА ЕТТИЛИГИ" ЁХУД ДАВЛАТ ХИЗМАТИДАГИ ИСЛОҲОТЛАРНИ РҮЁБГА ЧИҚАРИШДА УШБУ ТИЗИМНИНГ АҲАМИЯТИ ҚАНДАЙ?

"Маҳаллабай" ишлаш тизими ўйла кўйилиши бу бора-даги исплоҳотларнинг узвий давоми буди. Мамлакатимизда барча ижтимоий-иктисодий дастурларни аҳоли талабайдан келиб чиқиб амалга оширишда маҳалла раиси, хоким ёрдамчиси, хотин-қизлар фаоли, ёшлар етакчиси, про-филактика инспектори, соликии ва ижтимоий хизмат

ходимидан иборат "Маҳалла еттилиги"нинг ўз ўрни бор. Утган киска вакт шунি кўрсатдик, маҳаллаларда ушбу ла-возимларнинг жорий этилиши давлат фуқаролик хизмати олдида турган қатор мухим масалаларни бирфоға бўғинда ҳал қилишга ёрдам бермоқда.

Давоми 3-бетда

ҚАДРИЯТ

БИР ГАПИ БОР ОДАМЛАР

(ЭССЕ)

“Бугун фан яхши тилак инсоннинг генига таъсир қилишини ўрганди. Демак, ҳалқимизнинг “Олтин олма, дуо ол”, деганларида бир гап бор...”

Шомирза ТУРДИМОВ

Ер айланади, йиллар ўтади, инсон ўзгаради. Факат башарият эмас, хаёт нафасига эта организм борки, барни эврилишга маҳкум. Аммо одамзоднинг бошига мавжудотлардан фарқи шуши, у ўзидағи зоҳирӣ ва ботиний тусланишларни англайди, мушоҳада этади. Шу баҳона ортига — ўтган умрига назар ташлар экан, бир зум ќўним топгандай, ўз хотигларида яшагандай бўлади. Шунинг учун хотира баъзида бутундан ќочиб беркинадиган хильватоҳга ўхшайди. Ҳамма бой берганларимизни топадиган сеҳри манзилга, термулиб ўзимиз ва ўзгаларга холис баҳо берадиган ойнай жаҳонга ўхшаб кетади...

Уч йили кам бир ас умр кўрган Малика момомни эсларканман, кўз олдимга хассага таянган кампир эмас, желаганинг шамол эрмаклаётган этакларини енги шимарилган кўллари билан йигитшиб, тез-тез одимлаётган инсон келади. Болалигимда уни жахи кўрганман, дей олмайман. Сабаби мен, арзандан жуда кўп койдиди. Янги кийм жиҳаси, “Бунинг Кенжা “посон”га ўхшатиб, кўп сингина қарайвермагин!” деб утириади энамга. Тилим ечишса борим, “Саъдула калга ўхшаша, камрок гапири!” деб битта гап билан мум тишлатиб кўядиди. Рости, каммина на Кенжа “посонни”, на Саъдула кални танимайман, таҳминимча, улар бирни кизларни ўхшаб ўзига оро берадиган, ичинчиси тили-жагли буруни ҳамишлопаримиздан бўлаш керак.

Мен-ку, мен, бошкапар, дейлик, опам ҳам гап эшигти туради раҳматли мөмдан. Камининг байронлиги ёқмагани каби оламнинг кулиши ёқмасди унга. “Қиз бола, деган ҳуда-бехудаҳи ҳиринг-лайверса яхши бўлмайди! Лабингин жий, токи бирор жоноҳолмасин!” дерди қовқарни солиб.

Нафисаларни айтганда, унинг биз, болаларга мавзук одалтари ҳам ўй эмасди. Масалан, нафакаси кепса, ҳаммамизга пул улашар, кўй сўйсан, илигини бізга қоқиб беради. Элдошлар уни қаттиқ ҳурмат килишини, кайвони, кўп нарсани тушунади, деб хисоблашини баражимиз яхши биларди.

Адабиёта “Аёл — ҳамиша аёл” ибораси бор. Ҳалолат туфайли бобомни эрта бой берган момомнинг фикри эса нечукдир бошқачароқ эди. “Аёл — эри бўлса аёл. Бўлмаса — у ёрак!”. Бу борада менинг бир нарса дайимиш кийин, балки ўз умри, вазиятидан келиб чиқиб гапирандид...

Дарвоҳе, аёл дегандай...

Қандайдир сабаб билан ўйимизга йиғилган жувонлар бир гап момомдан “Эна, аял эти нечичида ҳарийкан?” деб сўраб қолди. “Аял эти жетимишида жилқидай бўлади. Саксандан оқаш, суклари шовшайди”, деб жавоб берди момом. У пайтлари каммина юқоридаги фикрнинг маъноси ҳакида кўпам бosh қотирганим йўли. Менга иборадаги оҳандошлиқ ёқиб

айтимлар у қадар маъноли туюлмаслиги мумкин. Аммо бугунги кунда, айниска, ёштар орасида кўп утиргандиган хотира сустлиги билан боғлиқ муаммоларнинг бир учун фарзандаримизнинг шу қаби айтимлардан, шеърдан, тошишмо-жумбоклардан опислашиб кеттагана ҳам бориб тақалмасмаки?

Момом билан боғлиқ бу хотираларимда менга таълим ва тарбияни бир-бирига ёш билган донишманд элнинг умумий қарашлари, фалсафаси акс этганда туловеради...

Дастлаб сўз очганимдек, баъзида кочиб беркинадиган хильватоҳига — ёд ўйимдаги мунахвар инсонлар ичида “Биргад бобом”, яъни оиласда етиғани бўлган отаминг энг катта акаси Жўра бобо ҳам бор. У илгари колхозда бригадирлиқ қўлган, шундак ҳамма элдошларимиз “Биргад бобо” деб чиқаради. Лекин ҳозир сизга айтиб бермоқчи бўлаётган воқеам бригадирлиқ йиллари билан эмас, бобомнинг анча кескайтан, етимиш яқинлашган нуроний даврлари билан боғлиқ.

Ҳаммишопокларнинг тўй-ҳашалларда эслаб ўтишича, бобом эзлак ўшага от чопган. Биз эсимишни танинг вактларга келиб, чавандозликни йигиштирган бўлса ҳам доимо оптоқ от миниб юарди. Мен эса айнан шу туплорга ҳавасманд эдим. “Болажоним Мис” фильмида бўлган каби унга “Мерамес” деб ном ҳам кўйлан эдим. У пайтлари отларга лақаб берниш учнада расм бўлмагани учун бобом бундан куларади. Ўзи бисини оддигина килиб “огот” (ок) деб атади.

Қаҷон, ким Биргад бобомнига бора-диган бўлса, чавандозлика ҳавасманд каммина дум бўлиб ортидан эргашар, раҳматли шунда ортга кайтишимизда отига миндириб, мени уйимизга қўйиб кетарди.

Ушун кун ҳам шундак бўлди. Энамнинг Биргад бобомнига бормоқилигини эштидим-ум, мен ҳам қўшилиб бораман, деб турбидим. Уйдагилар отларга лақаб берниш учнада расм бўлмагани учун бобом бундан куларади. Ўзи бисини оддигина килиб “огот” (ок) деб атади.

Мен факат Малика момом ёки Биргад бобомни эмас, умуман, ўша одамлар, ўша дамларни гоҳида қаттиқ соғинаман. Мехринида майян пардаларга ўрайдиган, бир уй бўлиб ривоят айтишиб, тошишмайтаги бундан-да гаройиди эди.

Малика момомнинг Уларни биз, болаларга, асосан, кечалари фонус ёруғида пахтани чигитдан айриб ўтирганда айтади:

Тепдим тешик,
Миндим бешик.
Олдим ажрик,
Орқамда қамиши...

У нима?

Ёки:
Оппон-оппонни кўрдим,
Кора чолонни кўрдим.
Суяклари тарам-тарам,
Одам жутканин кўрдим.

Биз бу тошишмокларни жавоб топгунча ҳаёлан минг битта кўчага кириб чиқар, бир-бirimiz билан кенгашар, обдан бош котирадик. Орада ҳамишагайдай ҳамма ўз камчилиги: мен кўп гапирагним, опам купланги, акам дангасалик қиласётгани учун дакки ўтиштади.

Шеърлар, айтимлар ҳам ёдларатди у:
Ҳалин-о, намата,
Жўра-жон, кела-ко-ол.
Мушилдай корнин тўймайма...

Рост, фольклордаги рамзларга кизиқ-майдиган замонавий инсон учун маскур

ЛУКМА

ТАЙЁРБЕК ИШ ИЗЛАЯПТИ

(Ижтимоий сатира)

Тайёрбек сергайрат ўйигит. Ишга тез киришиб кетади. Лекин ёмон одати бор-да — ҳеч бир ишни охиригача етказмайди.

Бу одатга ҳан ўрганди, ўзи ҳам билан. Мактабни ҳам зўрга тамомлағанди. 7-синфордэй ўқувчиликдан бозиди.

Яхшияни мактаб директори Матковул Кўшишев кўншини ёки — мактабга ҳар куни ўзи олиб кетади.

Ҳаммаси кўйиб кетди. Шунча пайт бокилган сигирлар “ҳаром ўйда”. Ҳа, майли-да! Отаси бунга ҳам чидади: “Ўрлиминг шунга яраша бирор каттарорк режаси бордир-да”, деб ўзини овтуди.

Тайёрбек ўқишини ташпагандан кейин бир муддат бекор юришига тўғри келди. Ҳар-ҳар замонда шаҳарга бориб-келиб турди. Нима режада юрганини ҳеч ким билмади. Ростдан ҳам бирор режаси бормиди ўзи!

Отаси ўғлининг вақти бекор ўтётганини кўриб, туманда ишлайдиган синфодининг ёнига ишга кириб кўймокчи бўлди. Ахир режаси амалга ошгунча бўям ҳарна-да.

Иш хусусий фирманинг юргурнига бўлиб юраман?»

Қалқон ака яна рози бўлди. У ҳамон ўғлининг катта режалари борлигига ишонарди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рекам билан рўйхатга олинган.

Нашр индекси — 236. Буюртма Г-1146.

Ҳажми — 3 табоб. Офсет усулида босилган. Қозғоз бичими А2.

Бахси келишилган нарҳда.

“ШАРҚ” нашриёт-матбаба акциядорлик компанияси

босмахонасида чоп этилди.

ГАЗЕТАДАГИ МАТЕРИАЛЛАРНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА
АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК АЛИФБОСИДА ЎҚИШ УЧУН
МАЗКУР QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ.

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари таҳририяти” ДУК

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Қабулхона: (71) 233-56-33

Девонхона ва эълонлар: (71) 233-70-98

E-mail: info@yuz.uz

Веб-сайт: www.yuz.uz: (71) 233-47-05

Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-й.

Навбатчи мухаррир: Улугбек Асроров
Мусахих: Аслиддин Абдуразаков

Дизайнер: Хуршид Абдулаев

Манзилимиз:
100029, Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кучаси, 32-уй

ЎзА якуни — 23:32 Топширилди — 00:50